

A BALKÁN-FÉLSZIGET ÁLLAMAI 1.

Az első világháború után jött létre a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság, mely 1922-ben felvette a **Jugoszlávia** nevet. Ez az ország az elmúlt években a darabjaira hullott (7 utódállam).

A szétdarabolódás okai:

- eleve **mesterségesen** hozták létre
- **soknemzetiségű**
- **vallásilag** tarka
- **történelmi örökségük, hagyományaik** különböznek
- **kultúrájukban** nagy eltérések
- **gazdasági fejlettségben** nagy különbségek
- a pártállami diktatúrák megszűntek a térségben

1. SZLOVÉNIA

Terület: 21.000 km²

Lakosság: 2,1 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Ljubljana

GDP: 48 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 23.000 USD

- Gazdaságilag a legfejlettebb.
- A Habsburg-birodalom része volt.
- Római katolikusok.
- Szlovén nyelv, latin abc.
- Területének jelentős részén az Alpok hegységei húzódnak.
- Intenzív mezőgazdaság: kukorica, burgonya, takarmánynövények; szarvasmarhatenyésztés.
- Vízenergia. Járműgyártás, villamossági és elektronikai termékek.
- A két legjelentősebb település: Ljubljana és Maribor.
- 2004 óta az EU tagja. Euróval fizetnek.

2. HORVÁTORSZÁG

Terület: 57.000 km²

Lakosság: 4,3 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Zágráb

GDP: 58 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 13.500 USD

- Gazdaságilag a második legfejlettebb.
- Korábban a Magyar Királyság része volt.
- Római katolikusok.
- Horvát nyelv, latin abc. Eszék környékén magyar kisebbség.

- Mediterrán éghajlatú Dalmácia (szőlő, olajfa, füge).
- Belső területeken nedves kontinentális éghajlat (búza, kukorica, cukorrépa).
- Idegenforgalomból (Adriai-tengerpart) jelentős bevétel.
- Legfontosabb város: Zágráb (folyója: Száva).
- Legjelentősebb kikötő: Rijeka (Fiume).
- Fontos városok még: Split és Dubrovnik.
- 2007 óta az EU tagja.

3. SZERBIA

Terület: 77.500 km²

Lakosság: 7,2 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Belgrád

GDP: 46 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 6.400 USD

- Ortodox vallás.
- Szerb nyelv, cirill abc.
- A legnépesebb utódállam.
- A legnagyobb területű utódállam.
- Morava vidéke: szőlő és szilva.
- Legjelentősebb város: Belgrád (a Duna és a Száva torkolatánál).
- Fontosabb városok még: Niš, Kragujevac.
- Gépgyártás: személyautó, mezőgazdasági gépek stb. Vegyipar.
- Morava vidéke: szőlő és szilva.
- **Vajdaság:** majdnem 300.000 fős magyar kisebbség. Szerbia élelmiszerellátó tartománya: búza, kukorica, napraforgó, cukorrépa, gyümölcsök, szarvasmarha- és sertésenyésztés. Élelmiszeripar. Székhelye: Újvidék (Novi Sad) – a vajdasági magyarok kulturális központja. Szabadka.

4. KOSZOVÓ

Terület: 11.000 km²

Lakosság: 1,9 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Pristina

GDP: 7,1 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 3.800 USD

- A legutolsóként létrejött állam, Szerbiából vált le.
- A legkisebb, a legfejletlenebb, a legszegényebb utódállam.
- Lakosságának 90%-a albán nemzetiségű, mohamedán vallású.

5. BOSZNIA-HERCEGOVINA

Terület: 51.000 km²

Lakosság: 3,9 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Szarajevó

GDP: 18 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 4.600 USD

- Mohamedán bosnyákok (50%), ortodox szerbek (30%) és katolikus horvátok (20%).
- Elég szegény.
- Erdőségekben gazdag: fafeldolgozás.
- A Neretva völgyében olajfa, dohány.
- Juhtenyésztés.
- Ásványkincsek: barnakőszén, bauxit, vasérc, kőszó.
- Legfontosabb város: Szarajevó. Fontos városok még: Banja Luka, Zenica, Tuzla és Mostar.

6. MONTENEGRO (CRNA GORA)

Terület: 14.000 km²

Lakosság: 620 ezer fő (Világbank, 2013)

Főváros: Podgorica

GDP: 4,4 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 7.100 USD

- A legkisebb népességű utódállam.
- Kicsi, hegyvidéki állam.
- Lakosságának 30%-a szerb.
- Fontosabb városok: Podgorica, Niksic és Kotor.

7. MACEDÓNIA

Terület: 26.000 km²

Lakosság: 2,1 millió fő (Világbank, 2013)

Főváros: Szkopje

GDP: 10,2 milliárd USD (Világbank, 2013)

GDP/fő: 4.900 USD

- Legdélebbi utódállam.
- Elég szegény.
- Nagy társadalmi feszültséget okoz az albán kisebbség (35%) jelenléte.
- Fő folyója a Vardar.